

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1066

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de besteding van belastinggeld aan foute soja* (ingezonden 22 december 2016).

Antwoord van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 27 januari 2017).

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat de Round Table for Responsible Soy (RTRS) nu tien jaar bestaat? Bent u zelf eigenlijk tevreden over de resultaten die er in die tien jaar zijn geboekt op het gebied van verduurzaming van de sojateelt en het tegengaan van ontbossing?

Antwoord 1

De *Round Table on Responsible Soy* (RTRS; hierna genoemd de Rondetafel) is in 2006 opgericht en sindsdien uitgegroeid tot een organisatie met een stevige standaard en meer dan 200 leden uit ruim twintig landen. Daaronder bevinden zich 34 Nederlandse bedrijven en organisaties. In 2015 certificeerden boeren in acht landen (Brazilië, Argentinië, Paraguay, Uruguay, Verenigde Staten, Canada, China en India) ruim twee miljoen ton soja op 635.000 hectare. In 2016 is de hoeveelheid en het areaal net als in de jaren ervoor aanzienlijk toegenomen. De gecertificeerde sojaproducten zijn zowel grootschalig als kleinschalig (vooral in landen als China en India).

Het kabinet constateert dat de Rondetafel de afgelopen jaren belangrijke stappen heeft gezet voor de verduurzaming van de sojateelt en het tegengaan van ontbossing. De Rondetafel heeft ertoe geleid dat er een aanzienlijke en groeiende groep verantwoorde en gecertificeerde sojaproducten is. Deze groep werkt volgens de principes en criteria van de Rondetafel omtrent legaliteit en verantwoordelijk gedrag op gebied van arbeid, milieu, en landbouwpraktijken (RTRS-certificering). De Rondetafel-eisen gaan verder dan de nationale wetgeving en dragen daarmee bij aan verduurzaming en het tegengaan van ontbossing.

Echter, er is meer nodig dan certificeringen alleen om alle milieu en sociale kwesties in de soja industrie aan te pakken. De omvang van de uitdagingen vraagt inzet van alle betrokken partijen. Zo spelen bijvoorbeeld ook de overheden van producerende landen een grote rol in het vaststellen en handhaven van wetgeving over bijvoorbeeld ontbossing.

Vraag 2

Hoeveel Nederlands geld is er in totaal sinds de start van de RTRS uitgegeven, inclusief de gelden van het zogenaamde Soy Fast Track Fund (SFTF) van het Initiatief Duurzame Handel (IDH) – een geldstroom gericht op het financieren van soja-producenten die deelnemen aan de RTRS -? Hoeveel geld wordt er komend jaar aan de RTRS en het SFTF uitgegeven?

Antwoord 2

In onderstaande tabel ziet u de betalingen die in de periode 2006–2016 aan de Rondetafel en het *Soy Fast Track Fund* zijn gedaan.

Ontvangende organisatie	Betalende organisatie	Bedrag	Jaar	Omschrijving
<i>Round Table on Responsible Soy</i>	Ministerie van Buitenlandse Zaken	€ 46.550	2007	Ontwikkeling van de <i>Round Table on Responsible Soy Development Group</i>
<i>Round Table on Responsible Soy</i>	Ministerie van Economische Zaken	€ 688.000	2008–2010	Proces van vaststelling van de Rondetafelstandaard
Initiatief Duurzame Handel	Ministerie van Buitenlandse Zaken	€ 6 miljoen	2011–2016	Fase I en II van het <i>Soy Fast Track Fund</i> , gericht op de verduurzaming en certificering van sojaproductie
Initiatief Duurzame Handel	Ministerie van Buitenlandse Zaken	€ 3 miljoen euro	2014–2017	Fase III van het <i>Soy Fast Track Fund</i> , gericht op de landschapsaanpak

Naast deze betalingen werkt het ministerie met diverse partners (zoals Initiatief Duurzame Handel en Solidaridad) samen aan de verduurzaming van soja, onder andere door boeren te trainen aan RTRS-certificering te voldoen.

Vraag 3

Kunt u nog eens uitleggen wat precies het doel is van dit Soy Fast Track Fund, hoe precies wordt getracht dat doel te bereiken, en welke meetbare resultaten dit sinds de start heeft opgeleverd?

Antwoord 3

Het *Soy Fast Track Fund* is in 2011 opgericht door het Initiatief Duurzame Handel (IDH) om RTRS-certificering van sojaboeren in Argentinië, Brazilië en Paraguay te versnellen. Primair doel is om ontbossing te voorkomen. De eerste twee fases van het *Soy Fast Track Fund* (2011–2016) hadden tot doel om meer marktaanbod van soja met RTRS-certificering te genereren. Hiertoe ondersteunden (voornamelijk) producentenorganisaties en NGOs boeren met kennis over de verduurzaming en certificering van sojaproductie.

Het grootste deel van de verbeteringen op de boerenbedrijven is door henzelf betaald. Tegenover de 6 miljoen euro die Ministerie van Buitenlandse Zaken bijdroeg aan de eerste twee fases van het *Soy Fast Track Fund* stond 17,6 miljoen euro private cofinanciering.

De derde- en tevens slotfase van het *Soy Fast Track Fund* loopt tot komende zomer en draait om het testen van de zogenaamde landschapsbenadering voor soja en het ontwikkelen van een landschapsbenadering in de Braziliaanse deelstaat Mato Grosso.

Via het *Soy Fast Track Fund* is 469.235 hectare soja RTRS-gecertificeerd; 1.268.620 hectare is op het niveau van RTRS-certificering, maar nog niet gecertificeerd.

Vraag 4

Kunt u een overzicht verstrekken dat inzichtelijk maakt welke bedrijven in de sojaketen geld hebben aangevraagd uit het Soy Fast Track Fund en hoeveel, en welke aanvragen vervolgens ook daadwerkelijk gehonoreerd zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Zie bijlage 1 voor de bestedingen van fase I en II van het *Soy Fast Track Fund* (zes miljoen via Initiatief Duurzame Handel).

Vraag 5

Deelt u de mening dat het wenselijk is als ook voor regelingen als het SFTF inzicht gegeven wordt in de precieze besteding van de middelen en welke resultaten ermee geboekt worden?

Zo ja, bent u bereid om ervoor te zorgen dat het in de toekomst wel mogelijk is om een adequate verantwoording van de besteding van de Soy Fast Track Fund-gelden af te leggen?

Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Het kabinet vraagt van organisaties die subsidies ontvangen om te rapporteren over de te bereiken resultaten op het niveau van *output*, *outcome* en *impact*. Dit alles binnen de kaders van de subsidiebeschikking. Deze resultaatsverantwoording geeft adequaat inzicht in de besteding van de middelen, ook in het geval van het *Soy Fast Track Fund*.

Vraag 6

Vindt u het te rechtvaardigen om Nederlands belastinggeld uit te geven aan soja-producenten die slechts aan zeer zwakke criteria hoeven te voldoen, terwijl deze criteria niet eens onafhankelijk gecontroleerd worden?

Antwoord 6

Het kabinet deelt de mening dat de Rondetafel-criteria zeer zwak zouden zijn niet. Deze criteria gaan bij elk van de vijf principes verder dan wat wettelijk vereist is, te weten op het gebied van:

1. Naleving van de wet en goede bedrijfspraktijken;
2. Verantwoorde arbeidsomstandigheden;
3. Verantwoorde relaties met de gemeenschap;
4. Milieuverantwoordelijkheid;
5. Goede landbouwpraktijken.

Deze criteria worden met regelmaat aangepast. Zo staat de Rondetafel bijvoorbeeld geen ontbossing meer toe, ook als dat volgens de lokale wetgeving wel mogelijk is. Daarmee is de Rondetafel in Brazilië strenger dan de Braziliaanse Boswet. De Rondetafel wordt als de hoogste standaard voor verantwoorde soja in de sector beschouwd. Gecertificeerde boeren worden jaarlijks gecontroleerd door een onafhankelijke derde partij.

Vraag 7

Bent u bereid om de financiële bijdrages aan RTRS te beëindigen, nu na tien jaar onvoldoende resultaat is geboekt op het gebied van werkelijke verduurzaming?

Antwoord 7

Het kabinet vindt het belangrijk dat de sojaproductie verduurzaamt en is positief over de resultaten die hiermee zijn bereikt. De Rondetafel heeft hierin een cruciale rol gespeeld. Het kabinet zal de komende jaren dan ook blijven investeren in verduurzaming en certificering van sojaproductie.

Solidaridad heeft de afgelopen jaren bijvoorbeeld positieve resultaten geboekt met programma's voor de verduurzaming van sojaproductie van kleine boeren in India, China, Bolivia, Paraguay, Mozambique en Malawi. Deze programma's bereikten zo'n 200.000 producenten en 47.000 landarbeiders met een areaal van 502.000 hectare onder duurzaam beheer. De verbeterde landbouwpraktijken hebben niet alleen RTRS-certificering mogelijk gemaakt, maar gemiddeld ook geleid tot twintig procent meer opbrengst.

Bijlage 1: Besteding Soy Fast Track Fund-middelen fase I en II

Implementerende partner	Categorie	Land	IDH bijdrage	Private co-financiering
Ceagro	Bedrijf	Brazilië	€ 136.264	€ 2.528.686
ADM Paragominas	Bedrijf	Brazilië	€ 115.600	€ 51.164
Agrex 2	Bedrijf	Brazilië	€ 100.000	€ 565.112
Kumagro (Don Mario)	Bedrijf	Argentinië	€ 11.463	€ 20.044
Grupo Lucci	Bedrijf	Argentinië	€ 256.691	€ 257.424
Los Grobos	Bedrijf	Argentinië	€ 46.524	€ 99.393
Aapresid	Bedrijf	Argentinië	€ 143.100	€ 361.818
Tecnocampo	Bedrijf	Argentinië	€ 43.740	€ 129.913
Kiñewen	Bedrijf	Argentinië	€ 39.878	€ 79.146
NIDERA	Bedrijf	Argentinië	€ 29.650	€ 53.347
Coop Arg Acopiadores Federados	Bedrijf	Argentinië	€ 46.536	€ 129.240
Aapresid 2	Bedrijf	Argentinië	€ 30.164	€ 23.545
Coop Arg Acopiadores Federados 2	Bedrijf	Argentinië	€ 56.112	€ 93.827
Baya Casal	Bedrijf	Argentinië	€ 86.196	€ 148.049
Coop Arg Acopiadores Federados 3	Bedrijf	Argentinië	€ 46.889	€ 77.583
DAP	Bedrijf	Paraguay	€ 34.743	€ 52.113
Fundacao Andre Maggi (FAM I)	Stichting	Brazilië	€ 165.000	€ 176.767
FAM II	Stichting	Brazilië	€ 82.100	€ 137.680
FAM III	Stichting	Brazilië	€ 80.000	€ 119.090
FAM IV	Stichting	Brazilië	€ 40.000	€ 10.078
FAPCEN	Boerenorg.	Brazilië	€ 540.000	€ 788.362
Sindicato LEM + MDO	Boerenorg.	Brazilië	€ 346.311	€ 528.380
APDC	Boerenorg.	Brazilië	€ 250.000	€ 3.890.444
Sindicato Coromandel	Boerenorg.	Brazilië	€ 200.000	€ 424.575
Gebana	Boerenorg.	Brazilië	€ 149.700	€ 291.746
Biorganica	Boerenorg.	Brazilië	€ 100.500	€ 414.818
Unicoop	Boerenorg.	Paraguay	€ 490.000	€ 1.480.011
Schutter – Soy Event Paraguay	Intern	n/a	€ 1.111	€ –
Rural Horizons	Intern	n/a	€ 74.835	€ 102.489
Learning and Sharing	Intern	n/a	€ 113.123	€ 87.764
Aliança da Terra I	NGO	Brazilië	€ 129.320	€ 309.765
Aliança da Terra II	NGO	Brazilië	€ 405.607	€ 864.778
CAT – WWF	NGO	Brazilië	€ 285.901	€ 892.198
TNC/Fiagril	NGO	Brazilië	€ 125.000	€ 84.240
ADT/Unilever (Cargill)	NGO	Brazilië	€ 40.680	€ 47.284
ADT/Unilever (Cargill) 2	NGO	Brazilië	€ 94.800	€ 638.879
Aliança da Terra II Extension	NGO	Brazilië	€ 100.000	€ 57.808
Trust Fund: UNDP-GCF/FSP/IDH	NGO	Paraguay	€ 461.665	€ 916.457
National Platform	NGO	Paraguay	€ 60.000	€ 183.750
RTRS Outreach 2011	RTRS	n/a	€ 150.000	€ 240.552
RTRS HCVA Mapping	RTRS	n/a	€ 200.000	€ 293.822